

A zsidókhöz írt levél üzenete



SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltárok 132:1-5; Lukács 1:30-33; Zsidók 1:5-14; 2:14-16; 5:1-4; 8:8-12; 1Péter 2:9

„Az elmondottakban pedig ez a legfontosabb: olyan főpapunk van, aki a felséges Isten trónusának a jobbára ült a mennyekben” (Zsid 8:1, RÚF).

Egy, *A zsidókhöz írt levél* után néhány évtizeddel, Kr. u. 100 körül keletkezett zsidó dokumentum a következő imát tartalmazza: „Mindezt előttem mondtam el, ó Uram, mert te azt mondtad, hogy nekünk teremtetted ezt a világot... Most pedig nézd, Uram ezeket a nemzeteket, amelyeknek nincs nagy hírnevük, mégis uralkodnak fölöttünk és leigáznak bennünket! Mi pedig, a te néped, akiket az elsőszülöttednek, egyetlenednek nevezted, akik érted buzgólkodunk, akik a legkedvesebb gyermekeid vagyunk, az ő kezükbe kerülünk” (James H. Charlesworth, szerk.: *The Old Testament Pseudepigrapha*. 1. köt. New York, 1983, Hendrickson Publishers, 536. o.).

Az apostol levelének olvasói valószínűleg hasonlóan érezték magukat. Miért kell ennyi szenvedést átélniük, ha ők Isten gyermekei?

Pál tehát azért írta ezt a levelét, hogy megerősítse a hitüket a megpróbáltatások közepette. Emlékeztette őket (és minket is), hogy Isten ígéretei Jézuson keresztül teljesebben majd be, aki az Atya jobbán ül és hamarosan hazavisz bennünket. Most Krisztus az Atya áldásait közvetíti nekünk. Ezért mindvégig ragaszkodnunk kell a hitünkhöz!

JÉZUS A KIRÁLYUNK

A zsidókhöz írt levél fő mondanivalója az, hogy Jézus a Vezetőnk, aki az Atya jobbján ül (Zsid 8:1). Mint a Fiú Isten mindig is a világegyetem uralkodója volt, ám amikor Ádám és Éva bűnbeesett, Sátán lett ennek a világnak a fejedelme (Jn 12:31; 14:30; 16:11). Jézus azonban eljött és legyőzte Sátánt a kereszten, visszanyerte az uralkodás jogát azok felett, akik elfogadják Őt Megváltójuknak (Kol 2:13-15).

A zsidókhöz írt levél első két fejezete főképpen Jézus királlyá avatására összpontosít.

Olvassuk el Zsid 1:5-14 szakaszát! Mi történik itt?

Ezeket a verseket három szakaszra lehet osztani. A trónralépési szertartás egy-egy oldalát mutatják be az egyes részek. Először is Isten királyi Fiának fogadja el Jézust (Zsid 1:5). Másodsor bemutatja a Fiút a mennyei udvarnak, ahol imádatlall fordulnak felé (Zsid 1:6, 8) és kihirdeti örök uralmát (Zsid 1:8-12). Harmadsor pedig a trónra ülteti a Fiút – ami valódi hatalomátruházást jelképez a föld fölött (Zsid 1:13-14). Az Újszövetség egyik legfontosabb tanítása az, hogy Isten Jézusban teljesítette be a Dávidnak tett ígéreteit (lásd 2Sám 7:8-16; Lk 1:30-33). Krisztus Dávid vérvonalából született, Dávid városában (Mt 1:1-16; Lk 2:10-11). Szolgálatá során az emberek gyakran hívták úgy, hogy „*Dávid fia*”. Arra a vádra hivatkozva végezték ki, hogy a „zsidók királyának” nevezte magát (Mt 27:37). Péter és Pál hirdette, hogy Jézus feltámadt a halálból, beteljesítve az ígéreteit, amelyeket Dávidnak tett (ApCsel 2:22-36; 13:22-37). János pedig azt mondta róla, hogy Ő „*a Júda nemzetségéből származó oroszlán*” (Jel 5:5).

A zsidókhöz írt levél természetesen egybeeseng ezzel. Isten Jézus által teljesítette be Dávidnak tett ígéreteit: nagy „*nevet*” adott neki (Zsid 1:4), a Fiává fogadta (Zsid 1:5), örökérvényűvé tette uralmát (Zsid 1:8-12) és a jobbja-ra ültette (Zsid 1:13-14). Ráadásul a 4. fejezet szerint Jézus vezeti majd be a népet Isten nyugalmaiba, illetve arra is emlékeztet, hogy megépíti Isten házát (Zsid 3:3-4).

Ő tehát a törvényes uralkodója a földnek, aki értünk, a hűségünkért hadakozik Sátánnal, a trónbitorlóval.

Miért vigasztaló a tudat, főként a megpróbáltatásaink között, hogy Jézus a világegyetem Ura?

JÉZUS A KÖZBENJÁRÓNK

Az ószövetségi teológia érdekes eleme, hogy a megígért dávidi Király képviseli majd a nemzetet Isten előtt.

Vesd össze 2Móz 4:22-23 részét 2Sám 7:12-14 verseivel; 5Móz 12:8-10 szakaszát 2Sám 7:9-11 részével; 5Móz 12:13-14 verseit pedig Zsolt 132:1-5, 11-14 szakaszával! Az Izraelnek tett ígéretek közül melyeket teljesíti a megígért dávidi Király?

Izrael volt Isten fia, az Úr pedig olyan területet akart adni nekik, ahol nyugalmat élvezhetnek az ellenségeiktől. Ugyanakkor a nevének is helyet akart választani közöttük. Az Izraelnek szóló ígéretek a megígért dávidi Király által teljesednek. Isten a fiául fogadja, megnyugvást ad neki az ellenségei elől, ő pedig a Sionon templomot épít az Úrnak, hogy ott lakozzon a neve. Ez azt jelenti, hogy Isten a megígért dávidi uralkodón keresztül teljesíti az Izraelnek tett ígéretekét. Ez a Király képviseli majd Izraelt Isten előtt.

Az Isten és Izrael kapcsolatába beillesztett képviselő tette lehetővé a szövetséges viszonyuk állandóságát. A mózesi szövetség az egész nép hűségét igényelte, hogy részesüljenek Isten védelmében és áldásaiban (lásd Józs 7:1-13). A dávidi szövetség ellenben egyetlen személy, a Dávid házából származó Király hűsége révén biztosította Izraelnek az Úr szövetségi áldásait.

Sajnos a Dávid házából való királyok többnyire nem voltak hűségesek, Isten pedig nem tudta úgy megáldani Izraelt, mint ahogyan akarta volna. Az Ószövetség tele van olyan beszámolókkal, amelyek bemutatják, valójában mennyire hűtlenek lettek az uralkodók.

A jó hír viszont, hogy Isten elküldte a Fiát, aki megszületett Dávid Fia-ként, és Ő tökéletesen hűséges életet élt. Így Isten rajta keresztül beteljesítheti a népének tett összes ígéretet. Amikor Isten megáldja a királyt, az egész nép részesül az áldásban. Ezért van az, hogy Jézus a Közbenjáró, aki Isten áldásait közvetíti nekünk. Ő az a Közbenjáró, az a csatorna, akin keresztül áradnak az Úr áldásai. Az üdvösségünk legfőbb reménye egyedül Jézusban van, abban, amit értünk tett.

Gondoljuk végig, hogy milyen gyakran voltunk már hűtlenek a szövetség ránk eső részében! Ezek szerint miért egyedül Jézusra támaszkodhatunk az üdvösségünket illetően?

JÉZUS A BAJNOKUNK

Vessük össze 1Sám 8:19-20 és Zsid 2:14-16 verseit! Mit vártak el az izraeliták egy királytól, és a kívánságaik hogyan teljesedtek Jézusban?

Az izraeliták azt akarták, hogy a király legyen a bírójuk és a hadvezérük, mert elfelejtették, hogy Isten a királyuk. Jézussal állt helyre teljesen Isten uralma a nép felett. Minket is Krisztus, a Királyunk vezet az ellenséggel vívott csatába. Zsid 2:14-16 része úgy jellemzi Jézust, mint aki az esendő emberek Bajnoka. Megvív az ördöggel és legyőzi, megszabadít bennünket a fogságból. Ez a leírás Dávid és Góliát küzdelmét idézi fel. Sámuel királlyá kente Dávidot (*Sámuel első könyve* 16. fejezete), aki a későbbiekben megmentette a testvéreit a szolgaságtól azzal, hogy legyőzte Góliátot. A megállapodás szerint a párviadal győztesének szolgája lesz a másik fél népe (1Sám 17:8-10), Dávid tehát Izrael bajnokaként járt el, ő képviselte őket.

Olvassuk el Ézs 42:13 és 59:15-20 részeit! Hogyan jellemzi magát Jahve ezekben a szakaszokban?

Zsid 2:14-16 versei arra a gondolatra utalnak, hogy Isten egy párviadallal menti meg Izraelt. Figyeljük meg ezt az Ézsaiástól származó verset: „*Igen, így szól az Úr, az erőstől elvételnek a foglyok is, és megszabadul a kegyetlen zsákmánya, és háborgatóidat én háborítom meg, és én tartom meg fiadat*” (Ézs 49:25).

Keresztényként gyakran azt hisszük, hogy nekünk magunknak kell párviadalban megküzdenünk Sátánnal. Ef 6:10-18 részét olvasva látjuk, hogy bizony harcolunk az ördöggel, de Isten a Bajnokunk, Ő megy előttünk a csatába. Mi a seregének részei vagyunk, ezért kell használnunk az Ő páncélját. Efezus 6. fejezetében azt olvassuk, hogy „*ti*”, azaz itt többes számot találunk. Egyházként fel kell vennünk a páncélt és együtt kell harcolnunk a Bajnokunk mögött, aki maga az Úr.

Mit jelent az, hogy felöltjük Isten fegyverzetét? Azaz hogyan részesedhetünk mi is abban az erőben, ami az Úr hatalmával lehetővé teszi, hogy hűségesek maradjunk az önmagunkkal, a kísértésekkel és egyéb tényezőkkel vívott mindennapi küzdelmünkben?

JÉZUS A FŐPAPUNK

A zsidókhöz írt levél 5-7. fejezetei bemutatják Jézus második szerepkörét: Ő a Főpapunk. A levél írója elmondja, hogy így teljesedik Isten ígérete, amit a Dávid házából származó királynak tett: „örökkévaló pap vagy, Melkisédek rendje szerint” (Zsid 5:5-6 idézi Zsolt 110:4 versét).

Olvassuk el 3Móz 1:1-9, 10:8-11, 4Móz 6:22-26, Mal 2:7, Zsid 5:1-4 verseit! Milyen szerepet töltött be a pap?

A papokat azért jelölték ki, hogy képviseljék az embereket és közvetítsenek az Istennel való kapcsolatukban, az ahhoz fűződő dolgokban. A pap közvetítő volt. Ez vonatkozott minden papi rendszerre, legyen az akár zsidó, görög, római vagy bármely más. A pap tette lehetővé, hogy a nép kapcsolatban legyen Istennel, mindent azért tett, hogy elősegítse az Istennel való kapcsolatot.

A pap az emberek nevében ajánlott fel áldozatot, amit ők nem vihettek személyesen Isten elé. Ő tudta, hogyan mutathat be „elfogadható” áldozatot, hogy az ajándékok kedvesek legyenek az Úr előtt, megtisztulást és bűnbocsánatot biztosíthassanak. A papok Isten törvényét is tanították a népnek. A parancsolatok szakértőiként az ő felelőségük volt azok magyarázása és alkalmazása. Végül pedig még az is a kötelességük volt, hogy áldást mondjanak Jahve nevében. Isten rajtuk keresztül közvetítette a népnek jóakarátát és áldásos tervét.

Viszont 1Pt 2:9 versében valami mást látunk. Isten elhívott minket, akik hiszünk Jézusban, hogy „királyi papság” legyünk. Ez a szerep felmérhetetlen előnyökkel jár. A papok Isten színe elé léphettek a szentélyben. Bizalommal fordulhatunk az Úrhoz imában (Zsid 4:14-16; 10:19-23), de más fontos kötelességeink is vannak. Együtt kell működnünk Istennel a világ megváltásáért. Azt kívánja tőlünk, hogy tanítsuk és magyarázzuk a törvényét és a rendelkezéseit, valamint számára kedves hálaáldozatokat és jó cselekedeteket ajánljunk fel. Micsoda előjog és kötelesség!

Miben legyen más az életünk attól, hogy „királyi papság” vagyunk? Hogyan kell hatnia ennek az életvitelünkre?

JÉZUS A JOBB SZÖVETSÉG KÖZBENJÁRÓJA

A zsidókhöz írt levél 8-10. fejezetei Jézusnak a közvetítői szerepére összpontosítanak az új szövetségben. A régi szövetség csupán előremutatott mindarra a jóra, ami később jön. A szent rituáléknak az volt a célja, hogy előre bemutassák és ábrázolják azt a munkát, amit Krisztus a jövőben végez el. Így a papok Jézus előképeiként szolgáltak, noha halandók és bűnösök voltak, nem biztosíthatták Jézus tökéletességét. A szolgálatukat abban a szentélyben végezték, ami a mennyei szentélynek csak képmása és árnyéka volt (Zsid 8:5).

Krisztus az igazi szentélyben szolgál és hozzáférést biztosít nekünk Istenhez. Az állatáldozatok az értünk vállalt halálára mutattak előre, de azok vére nem tisztíthatta meg a lelkiismeretet. Jézus halála viszont megtisztít, aminek köszönhetően bátran léphetünk Isten elé (Zsid 10:19-22).

Olvassuk el Zsid 8:8-12 szakaszát! Mit ígért nekünk Isten az új szövetségben?

Az Atya új szövetséget iktatott be azzal, hogy Jézust jelölte ki a Főpapnak. Ez a szövetség pedig azt éri el, amire a régi csak előremutathatott. Azt nyújtja, amit egyedül a tökéletes, örök, Isten-ember Pap képes megtenni. Főpapunk nem csupán magyarázza Isten törvényét, hanem a szívünkbe is ülteti azt. A felkínált áldozata megbocsátást szerez, megtisztít és átformál bennünket. Kőszívünket hússzívvé változtatja (Ez 36:26), valóban újjáteremt bennünket (2Kor 5:17). Felmérhetetlen áldást ad azzal, hogy bemenetelt biztosít számunkra az Atyához. Isten terve szerint a régi szövetségnek a jövőre, Jézus munkásságára kellett előremutatnia. Gyönyörű volt tervezettségében és céljában, némelyek mégis félreértelmezték. Nem álltak készen rá, hogy elhagyják a jelképeket, az árnyékot és elfogadják azokat az igazságokat, amelyekre a szimbólumok mutattak, így elszalasztották a Jézus szolgálata által kínált nagyszerű áldásokat.

„Krisztus volt a templom alapja és életadója. A szolgálatok Isten Fia áldozatának előképei voltak. A papság arra rendeltetett, hogy Krisztus közbenjárói munkáját, jellemét képviselje. Az áldozati istentisztelet egész felépítése az Üdvözítő világot megváltó halálát vetíti előre. Semmi értelme többé ezeknek az áldozatoknak, amikor a nagy esemény, amelyre korszakokon át előremutattak, beteljesedik” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 129. o.).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

A zsidókhöz írt levél a jó és reményteljes igazság bemutatása mellett tartalmaz egy sor figyelmeztetést is, amelyek a 10-12. fejezetekben csúcspontnak ki. E részeknek legalább két közös eleme van. Először is mindegyik a pusztai nemzedékhez hasonlítja a levél olvasóit. Másodszer pedig intenek bennünket, hogy legyen hitünk.

A pusztai nemzedék a saját szemével látta, amint Isten lenyűgöző hatalma jeleket és csodákat tett az Egyiptomból való szabadulásuk érdekében. Hallották, amint Isten kijelentette a Sínai-hegyről a Tízparancsolatot. Látták a tűzoszlopot éjszaka és az őket védő felhőt nappal. Mannát, mennyei kenyeret ettek. A táborhelyeik mellett található kövekből fakadó vizet ittak. Amikor az ígért földjének határára érkeztek, nem tudtak bízni Istenben. Nem volt hitük, noha ez Isten legalapvetőbb elvárása felénk: „*Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni*” (Zsid 11:6).

Pál azt mondta, hogy a pusztai nemzedékhez hasonlóan mi is az ígért földjének határán vagyunk (Zsid 10:37-39), ugyanakkor nagyobb előjogaink és kötelezettségünk vannak. Nem hallottuk Istent beszélni a Sínai-hegyen, de a Szentírásban az Úr hatalmasabb kinyilatkoztatását láthattuk: Isten testté lett Jézus Krisztus személyében (Zsid 12:18-24). A kérdés a következő: vajon nekünk lesz hitünk? A szerző arra bátorít, hogy kövessük a hithősök remek sorának példáját, akik közül kimagaslik Jézus.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Megtanultuk, hogy Jézus a Bajnokunk, aki előttünk megy a csatába az ördög ellen. Egyházként hogyan küzdhetünk együtt, egységben a Bajnokunk mögött? Mi minden akadályozza ezt az egységet? Mivel tudja gyengíteni az egyházunkat Sátán? Hogyan vette el Izrael erejét a múltban?**
- 2) **Hívóként a papok közössége vagyunk, Isten irányítása alatt. Hogyan mutathat be a gyülekezetünk jobb hálaáldozatot, ajánlhat fel jobb cselekedeteket Istennek? Adjunk konkrét és gyakorlati válaszokat erre a kérdésre!**
- 3) **Mennyiben hasonlít a helyzetünk az ígért földje küszöbén álló pusztai nemzedékére? Milyen tanulságokat vonhatunk le a hasonlóságokból?**

FÜLE LAJOS:

KAPUK ELŐTT

Egy-egy kapu előtt megállok,
mikor új napra virradok,
fellapozom a Bibliámat,
s elolvasok egy-két lapot.

Egy-egy kapu mindegyik Ige,
titokzatos LÉLEK-kezek
mindegyiket szélesre tárják,
mikor előttük elmegyek.

VALAKI szól: „Várlak, ne menj el!”

VALAKI hív: „Készülj haza!”

Felém lebeg a tárt kapun át
nem-ismert tájak illata.

Mennyi kapu! Mögöttük áldás.
Mennyi Ige, mely nem enyém,
hiszen soh'sem léptem be rajtuk,
lett bár belőlük – költemény.

Vonzott a test, sokféle lárma,
kacérkodott bűnnel a szem,
s jól ismerem már a világot,
de mennyi Ige idegen!

Kapuk, kapuk a keskeny úton,
ott látom mindegyikben ŐT,
de én csak állok, sírva állok
szegényen a kapuk előtt.